

Карпова І. Г.: Масові форми роботи з дітьми та молоддю: методичні рекомендації для студентів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» освітньої програми «Соціально-виховна робота з дітьми та молоддю». Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2024. 45 с.

Рецензенти: доктор педагогічних наук, доцент Н. І. Зайченко
кандидат педагогічних наук, доцент Т. М. Децюк

Рекомендовано до друку кафедрою соціальної роботи та освітніх і педагогічних наук Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (протокол № 11 від 16 травня 2024 р.).

ЗМІСТ

Передмова.....	4
Програма навчальної дисципліни “Масові форми роботи з дітьми та молоддю”.....	6
Загальні методичні рекомендації до практичних занять (із завданнями для самостійної та практичної роботи).....	11
Плани практичних занять із навчальної дисципліни “Масові форми роботи з дітьми та молоддю”.....	14
Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю.....	39
Рекомендована література.....	42

ПЕРЕДМОВА

Важливим державним і соціально-педагогічним завданням у галузі освіти і педагогіки є підготовка компетентних фахівців, здатних здійснювати на високому професійному рівні процес соціального виховання, організовувати соціально-виховну роботу з різними категоріями вихованців, спрямованих на творчий розвиток особистості, реалізацію її задатків і здібностей у різних соціальних інституціях та соціокультурних середовищах в інтересах як особистості дитини, молодшої людини, так і Української держави, європейської та світової спільноти в цілому.

Вирішення основних завдань соціально-виховної роботи безпосередньо пов'язано із необхідністю організації взаємодії педагога-організатора, фахівця по роботі з молоддю і вихованців, при цьому механізми, що закладені в основу цієї взаємодії, розрізняються залежно від того, хто буде виступає клієнтом: індивід, група чи громада. Відповідно, мова йде про форми індивідуальної, групової та масової роботи.

Навчальна дисципліна «Масові форми роботи з дітьми та молоддю» розрахована на здобувачів вищої освіти, які навчаються за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки». Курс «Масові форми роботи з дітьми та молоддю» для студентів 4 курсу (освітня програма «Освітні, педагогічні науки») містить 2 змістові модулі: «Теоретичні засади масових форм роботи з дітьми та молоддю», «Технологічні основи застосування масових форм роботи з дітьми та молоддю у соціально-виховній роботі». Формою підсумкового контролю програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти є залік.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Масові форми роботи з дітьми та молоддю» є історія використання масових форм роботи у вітчизняній та зарубіжній соціально-виховній практиці, теорія та практика застосування масових форм роботи з дітьми та молоддю у професійній діяльності фахівців із соціально-виховної роботи.

Метою викладання навчальної дисципліни є ознайомлення майбутніх фахівців із соціально-виховної роботи із сучасними масовими формами роботи з дітьми та молоддю та резервами їх застосування в соціально-виховній роботі.

Завдання вивчення дисципліни «Масові форми роботи з дітьми та молоддю» полягають у наданні теоретичних знань із історії масових форм роботи у вітчизняній та зарубіжній соціально-виховній/соціально-педагогічній практиці; ознайомленні із основними масовими формами соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю, можливостями їх застосування в умовах різних локацій соціального середовища з урахуванням особливостей дітей та молоді; виявлення специфіки використання масових форм роботи в практиці соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.

Обсяг дисципліни

	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ECTS	4	4
Кількість годин:	120	120
- лекції	16	4
- практичні / семінарські	18	2
- самостійна робота студента	86	114

Статус навчальної дисципліни _____ **вільного вибору**
(нормативна / вільного вибору)

Передумови для вивчення дисципліни. Міждисциплінарні зв'язки: історія соціально-виховної роботи, педагогіка, соціалізація особистості, соціальна педагогіка, загальна та вікова психологія, теорія і практика соціально-виховної роботи, інші науки, об'єктом яких є людина, соціальне середовище її існування та його соціально-виховні можливості.

Очікувані результати навчання (загальні та фахові компетентності):

ЗК 4. Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань. Здатність до ефективного використання інформаційних і комунікаційних технологій у педагогічній діяльності.

ЗК 6. Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

ЗК 7. Здатність до критичного аналізу, творчості, генерування ідей на основі пошуку, узагальнення та систематизації інформації із різних джерел для здійснення успішної професійної діяльності. Здатність до розв'язання нестандартних задач.

ЗК 10. Здатність працювати в команді. Уміння відстоювати власну позицію в ході прийняття колективних рішень. Повага до думки та позиції іншого члена команди в процесі вироблення спільних рішень.

ЗК 11. Здатність до безпечної життєдіяльності в освітньому середовищі з дотриманням принципів здоров'язбереження та підтримання здорового способу життя.

ФК 3. Уміння визначати пріоритетні напрями, планувати основні етапи виховної роботи, координувати та коригувати діяльність учасників соціально-виховного процесу.

ФК 4. Знання змісту та різновидів соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю. Знання особливостей організації та здійснення соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю в різних соціокультурних середовищах.

ФК 5. Здатність добирати методики соціально-виховної роботи відповідно до мети, середовища, інституції, характеру та напрямів її діяльності. Здатність добирати форми, методи та прийоми реалізації завдань соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.

ФК 10. Уміння стимулювати особистість до саморозвитку і самореалізації через різні види творчої, суспільної активності; організовувати та скеровувати змістовне дозвілля дітей та молоді різного віку, їхню суспільно-корисну діяльність; здійснювати різноманітну анімаційну практику культурного, естетичного, художнього, спортивного та іншого спрямування. Сприяння інтеграції дітей, учнівської молоді та їхніх сімей у соціокультурний простір інститутів соціального виховання, громади тощо.

ФК 16. Здатність формувати культуру здорового способу життя, виховувати дбайливе ставлення до довкілля. Уміння запобігати можливим ризикам і небезпекам для благополуччя і здоров'я дітей та молоді. Забезпечення сприятливого емоційно-психологічного клімату у групі, колективі тощо.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади масових форм роботи з дітьми та молоддю

Тема 1. Загальна характеристика масових форм роботи.

Поняття про форму виховної роботи. Специфічні ознаки форми виховної роботи. Форми виховної роботи та їх класифікація, функції. Педагогічні умови забезпечення ефективності форми виховної роботи.

Індивідуальні, групові та масові форми соціально-виховної роботи. Національні джерела масових форм роботи. Специфіка та переваги масових форм роботи. Переваги комплексних форми соціально-виховної роботи. Масові форми роботи як засіб згуртування дітей та молоді.

Масові форми роботи в історії соціального виховання. Ініціація – перша інституалізована масова форма соціального виховання. Театралізовані масові свята в період Античності (Стародавня Греція, Римська імперія). Театралізовані масові свята і видовища Середньовіччя. Літургійна драма, міраклъ (шкільні драми), містерія, мораліте. Масові форми виховання в історії народів світу, стародавніх слов'ян, українців. Соціально-виховна діяльність “Просвіти”, Пролеткульту.

Особливості масових видовищ. Можливість використання різних локацій. Локації масових форм роботи: майданчики, сцени, стадіони, зали та ін.. Їх характеристика.

Тема 2. Теоретичні основи організації і проведення масових форм роботи з дітьми та молоддю.

Планування організації та проведення масових форм соціально-виховної роботи.

Загальні організаційні положення. Команда фахівців. Оргкомітет організації масового заходу. Гарантія збереження життя та здоров'я учасників масової форми роботи. Правила техніки безпеки. Організації-партнери.

Методика організації і проведення масового виховного заходу. Розробка плану проведення масової форми роботи. Визначення організаційно-методичних умов та критеріїв успішності масової форми роботи. Ресурси, необхідні для проведення масових форм роботи. Урахування потреб та вимог цільової групи, учасників, глядачів. Ознаки масових форм роботи: комплексність, інтегрованість, різноманіття впливів.

Проведення масових заходів в умовах воєнного стану.

Змістовий модуль 2. Технологічні основи застосування масових форм роботи з дітьми та молоддю у соціально-виховній роботі

Тема 3. Масові форми соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю в умовах середовища територіальної громади

Територіальна громада як різновид соціального середовища та її роль в організації виховної роботи з дітьми та молоддю. Нормативні засади соціально-виховної діяльності в територіальній громаді. Закон України “Про місцеве самоврядування”. Закон України “Про соціальну роботу з дітьми та молоддю” (2001 р.) Соціальний паспорт громади.

Поняття “громада”: соціологічний, політико-правовий, соціально-педагогічний підходи. Поняття “громада” у зарубіжній та вітчизняній літературі: справжня громада, життєдатна громада. Робота в громаді соціального педагога, соціального працівника, фахівця із соціально-виховної роботи. Історіографія питання. Соціально-виховний потенціал громади. Територіальна громада як місце соціального буття дітей і учнівської молоді та фактор їх соціалізації. Особливості організації різних напрямів соціально-виховної/соціально-педагогічної діяльності в умовах територіальної громади.

Інноваційні масові форми дозвілєвої діяльності молоді в умовах територіальної громади.

Особливості організації дозвілєвої діяльності дітей та молоді в умовах територіальної громади.

Тема 4. Театралізовані і концертні масові форми соціально-виховної роботи

Особливості й тенденції сучасного розвитку театралізованих заходів. Поняття про сучасні театралізовані заходи та їх форми. Естетичні ознаки сучасних театралізованих заходів. Язичницькі свята – найпоширеніші театралізовані заходи на території нашої країни в історії соціального виховання. Театралізовані заходи, пов’язані з християнськими святами. Новітні форми театралізованих заходів. Художньо-педагогічна значимість і наповненість сучасного театралізованого заходу. Соціально-виховні функції сучасних театралізованих заходів. Класифікація сучасних театралізованих заходів. Види сучасних театралізованих заходів, присвячених календарним святам. Форми проведення дитячих свят. Соціальні свята.

Поняття про жанри драматургії театралізованих масових дійств. Різновиди сценаріїв. Театралізований тематичний вечір та його різновиди.

Особливості сценарію й організації проведення різних за жанрами театралізованих дійств. Концерт, художньо-публіцистична вистава, театралізоване дійство-вистава, пластично-хореографічна вистава, конкурсно-ігрова програма, театралізована акція, КВН, ток-шоу, літературно-музична композиція та ін..

Тематичний день-свято як комплексна масова форма роботи. Види масових свят. Специфічні особливості масового свята, його складові частини. Розробка сценарію масового свята та його проведення.

Тема 5. Акції, квести як масові форми соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю

Акції, що застосовуються у виховній роботі з дітьми та молоддю. Історія благодійництва, організації благодійних акцій. Благодійні акції та аукціони, особливості їх проведення. “Акції” здоров’я у соціально-виховній роботі.

Флешмоб як акція. Історія появи флешмобів. Мета, цілі флешмобу. Ідеологія класичного флешмобу. Типові правила флешмоб-акції. Форми проведення флешмобів. Етапи організації флешмобу. Найпоширеніші сценарії флешмобів.

Техніка станційного експресу, види станційних експресів, їх тематика.

Квест як форма роботи. Етапи проведення квесту. Класифікація квестів. Типові поняття квесту. Можливості організації квесту як масової форми роботи.

Тема 6. Ігрові масові форми соціально-виховної та соціально-педагогічної роботи

Ігрова культура давніх слов’ян та українців. Гра – неодмінний атрибут слов’янської та української культури.

Виникнення обрядових ігор. Традиції та обряди – справжня життєва школа для підростаючого покоління. Локації ігрових дійств. Види ігрових дійств і обрядів. Зв’язок ігрової культури давніх слов’ян та українців з трудовою, фізичною, релігійною діяльністю. Масові ігри слов’ян та українців, їх соціально-виховний потенціал. Рухливі ігри та вправи в історії козацького виховання, їх соціально-виховні функції та значення. Ігрова культура у січових школах.

Гра як вид діяльності. Гра – найбільш природний спосіб самовираження та засіб спілкування між дітьми, і між дітьми й дорослими. Загальні ознаки ігрової діяльності за Ж. Піаже. Цілі ігрової діяльності: інтрапсихічні, розвиваючі, міжособистісні. Різні підходи до класифікації ігор.

Сутність та специфіка гри в соціально-виховній/соціально-педагогічній роботі. Ігротерапія в соціально-виховній/соціально-педагогічній роботі. Особливості організації ігрових технік в умовах вуличної соціальної роботи.

Методика використання масових ігор у соціально-виховній роботі.

Тема 7. Масові форми роботи у соціально-виховному середовищі середнього загальноосвітнього закладу

Масові форми роботи в контексті концепції шкільної соціально-виховної/соціально-педагогічної діяльності. Основи законодавства, що визначають організацію виховної роботи в школі. Концепція виховної роботи середнього загальноосвітнього навчального закладу. Аспекти виховання (громадянський, національний, інтелектуальний, морально-етичний, правовий, художньо-естетичний, трудовий, фізичний, екологічний та ін.).

Формування громадянськості. Європейські цінності громадянського виховання. Кодекс виховних цінностей Ради Європи.

Стратегія розробки концепції шкільної соціально-виховної/соціально-педагогічної діяльності. Стратегія зовнішньої соціально-виховної/соціально-педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу. Масові форми соціально-виховної роботи.

Алгоритм проведення масового заходу.

Критерії результативності масового заходу.

Методика організації окремих масових форм виховної роботи (шкільне свято, предметний тиждень, тиждень профорієнтації, тематична конференція, читачка конференція, спортивне змагання, вечір, концерт та ін.). Врахування вікових особливостей при організації і проведенні масового виховного заходу.

Залучення соціального педагога середнього загальноосвітнього навчального закладу до організації масових форм виховної діяльності.

Тема 8. Масові форми роботи з дітьми та молоддю в оздоровчих таборах

Нормативно-правові засади роботи закладів оздоровлення та відпочинку. Закон України “Про оздоровлення та відпочинок дітей” (2008 р., поточна редакція 2023 р.). Поняття відпочинку та оздоровлення. Типи дитячих закладів оздоровлення та відпочинку.

Мета та основні функції закладів оздоровлення та відпочинку.

Організаційно-правові засади діяльності дитячого закладу. Прийом дітей до дитячого закладу оздоровлення та відпочинку. Відпочинкова зміна. Оздоровча зміна. Діти, які потребують особливих умов для оздоровлення.

Особливості соціально-виховної роботи в умовах закладів оздоровлення та відпочинку. Переваги роботи літнього тимчасового дитячого оздоровчого табору. Підготовка до роботи в умовах літнього оздоровчого табору.

Методика проведення масових заходів в умовах закладів оздоровлення та відпочинку дітей (тематичний День-Свято, вогник знайомств, екскурсія по табору, фестиваль, карнавал, ярмарок, спортивне свято, День Нептуна, Свято відкриття (закриття) табірної зміни та ін. КТС в умовах таборів оздоровлення та відпочинку.

Тема 9. Масові форми інформаційно-просвітницької роботи

Просвітництво та інформування в системі соціально-виховної роботи. Напрями інформаційно-просвітницької роботи. Інформаційно-тренінгові центри. Інформаційно-просвітницька робота з батьками. Лекції, практикуми, семінари, бесіди, консультації тощо.

Лекторії, їх види. Відеолекторій.

Рекламно-інформаційні акції. Рекламно-інформаційні акції як масова форма інформаційно-просвітницької роботи.

Стендове інформування. Стендове інформування у соціально-виховній роботі: переваги та недоліки.

Загальні методичні рекомендації до практичних занять (із завданнями для самостійної та практичної роботи)

Практичне заняття – це організаційна форма навчання, яка передбачає обговорення проблем, що стосуються раніше прочитаної лекції чи розділу курсу. Полягає у самостійному вивченні студентами проблеми, підготовці рефератів, есе, презентацій, самостійних та практичних завдань, розгляді та підготовці питань, що винесені на самостійну та практичну роботу студентів.

Отже, **мета практичного заняття** – допомогти здобувачам вищої освіти у засвоєнні основних питань із теорії та практики масових форм роботи з дітьми та молоддю, набутті й розвитку ними навичок роботи із підручниками, монографічною літературою, науковою періодикою, вироблення умінь і навичок щодо організації та проведення в майбутній професійній діяльності масових форм соціально-виховної роботи, активізація пізнавальної діяльності, розвиток творчого мислення студентів.

На практичному занятті відбувається обговорення теоретичних питань та питань, винесених на самостійне та практичне опрацювання, рецензування відповідей, заслуховуються та розглядаються реферати та презентації студентів, вирішуються тестові та творчі завдання, розглядаються практичні завдання щодо організації різних масових форм соціально-виховної роботи.

Готуючись до заняття, студенти повинні вивчити конспект лекцій, ознайомитись (із стислим конспектуванням) із рекомендованою літературою, в першу чергу, відповідними параграфами підручників, посібників.

Для того, щоб претендувати на оцінку “відмінно” та “добре”, здобувач вищої освіти має опрацювати спеціальну літературу (монографії, наукові статті). Для отримання інформації бажано також використовувати матеріали ЗМІ (Інтернет, зокрема). Разом із тим слід пам'ятати, що використовуючи засоби Інтернету, можна отримати значний за обсягом матеріал, але користуватися ним слід з обережністю, оскільки не вся інформація з Інтернет-джерел є в дійсності повністю достовірною. Не слід без відповідного аналізу переписувати матеріал, використовуючи наявні в Інтернеті бази студентських рефератів, курсові роботи тощо.

Для опрацювання навчальної, наукової літератури можна використати фонди наукових бібліотек м. Чернігова (працюючи у їх читальних залах):

1. Наукова бібліотека Національного університету “Чернігівський колегіум” імені Тараса Шевченка (вул. [Гетьмана Полуботка](#), 53).
2. Чернігівська обласна універсальна наукова бібліотека імені Софії та Олександра Русових (пр. Миру, 41).

При виступі на практичному занятті оцінюється не тільки глибина підготовки й обсяг опрацьованого матеріалу, але й здатність студента до самостійного аналізу, вміння робити власні висновки, висловлювати особисту точку зору на ті чи інші події. Після виголошення доповіді завжди позитивно оцінюється вміння студента поставити питання доповідачу, розпочати або підтримати дискусію. Доповнення до виголошеної доповіді мають бути чіткими та змістовними, вони не повинні повторювати сказане доповідачем іншими словами.

Студенти повинні мати на увазі, що оцінка (відповідні бали) за заняття виставляється викладачем не лише за висвітлену студентом інформацію (виступ, письмова робота), а й за активність на занятті, своєчасність виконання самостійної та практичної роботи, вміння роботи рецензію виступу колеги по групі, охайність ведення конспектів лекцій. Для діагностики знань використовується модульно-рейтингова система зі 100-бальною шкалою оцінювання.

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із студентами під час лекцій, практичних занять та консультацій, рішення тестів, контрольних завдань під час виконання самостійної та практичної роботи, під час опитувань студентів, підготовки ними творчих робіт, складання есе, різноманітних складових завдань рекламної-інформаційної діяльності соціального педагога/соціального працівника.

Самостійна робота – це організована викладачем активна розумова діяльність студентів, спрямована на виконання поставленої дидактичної мети (самостійного опрацювання навчальних питань, матеріалів лекцій, підготовки реферату, презентації, есе та їх представлення, вирішення практичного творчого завдання і т. д.) в спеціально відведений для цього час (як правило, позанавчальний), хоча самостійна робота студентів може відбуватись і на практичному занятті.

Важливим завданням сучасної вищої школи є підготовка високопрофесійного спеціаліста, здатного оперативно, творчо реагувати на складні проблеми сьогодення. Вирішення цього завдання потребує такої організації навчального процесу, за яким студент буде не лише пасивним слухачем готової навчальної інформації, а, в першу чергу, активним здобувачем нових необхідних для життя і успішної професійної діяльності знань.

Саме тому, згідно вимог Болонської системи, що впроваджена у вищу освіту в Україні, навчально-виховний процес у вищій школі спрямований не лише на озброєння майбутнього спеціаліста глибокими спеціальними та загальноосвітніми знаннями, а й на те, щоб навчити студента самостійно оволодівати ними, творчо мислити, поповнюючи свої знання і активно застосовуючи їх на практиці.

В процесі самостійної роботи з навчальною, науковою літературою, методичними матеріалами, періодикою виробляються вміння аналізувати матеріал, виділяти головну думку, робити самостійні висновки, при вирішенні практичних, інших творчих завдань відбувається розвиток творчого мислення, пізнавальної активності студентів. Отже, від успішної організації самостійної роботи студента залежить в цілому успіх підготовки його як майбутнього фахівця. Обговорення питань і завдань, винесених на самостійне опрацювання, відбувається під час практичного заняття (за потребою може здійснюватись і на консультації з предмета) поряд із розглядом основних теоретичних питань.

Зверніть увагу на те, що в плані кожного практичного заняття визначені завдання для самостійної та практичної роботи. Кожен студент має вибрати одну тему для написання **реферату**, попередньо узгодивши її із старостою групи.

Реферат – поширений тип письмової самостійної роботи з дисципліни, який демонструє поглиблене опрацювання відповідної теми. У процесі підготовки реферату здобувач вищої освіти накопичує знання, вміння та навички роботи з різними інформаційними джерелами, готується до майбутніх курсових і бакалаврських робіт. Реферат є одним з основних типів індивідуальних завдань, який підводить їх до роботи підвищеної складності, з елементами науковості, що виконується під час навчання.

Основними етапами підготовки реферату має бути: підготовчий (вибір теми реферату, підбір відповідної наукової, монографічної, періодичної літератури, знайомство з підручниками та ін.); аналітично-дослідницький – ознайомлення і аналіз літератури, складання плану роботи, визначення мети, предмету, завдань, складових частин та ін.. дослідження; систематизація та узагальнення матеріалу; презентація роботи.

Вимоги до реферату:

1. Загальний обсяг – до 10 сторінок (формат листка А-4).
2. Перша сторінка – титульний аркуш (назва навчального закладу; назва теми реферату; прізвище та ініціали студента, який підготував реферат; прізвище та ініціали, посада викладача); друга сторінка – план реферату.
3. Остання сторінка – висновки, перелік використаних джерел.
4. Додатки – ілюстрації, фотографії (ілюстративний матеріал може бути використаний і в тексті реферату).

Критерій оцінювання за виконане завдання – до 3 балів.

Вітається підготовка здобувачами вищої освіти і презентацій на запропоновані викладачем теми, а також теми вільного вибору студентами.

Дотримання даних методичних рекомендацій, сумлінне ставлення до відвідування лекцій та практичних занять, виконання вимог викладача щодо навчального процесу забезпечить не тільки отримання позитивної оцінки, а й дозволить всебічно засвоїти матеріал курсу.

Практичні заняття

Практичне заняття 1

Тема 1. Загальна характеристика масових форм роботи

МЕТА: формування уявлень здобувачів вищої освіти про форми виховної роботи, специфіку і переваги масових форм роботи, особливості проведення в історії соціального виховання та на сучасному етапі.

ПЛАН

1. Форми виховної роботи та їх класифікація, функції.
2. Специфіка та переваги масових форм роботи. Масові форми роботи як засіб згуртування дітей та молоді.
3. Масові форми роботи в історії соціального виховання.

4. Особливості масових видовищ. Можливість використання різних локацій. Локації масових форм роботи: майданчики, сцени, стадіони, зали та ін.. Їх характеристика.

Питання для самостійної роботи:

1. Розкрити особливості проведення масових заходів для різних категорій дітей та молоді.
2. Локації (парки, стадіони, та ін..) масових форм виховної роботи, їх соціально-виховні можливості у зарубіжних країнах.

Завдання для практичної роботи:

1. Скласти словник термінів до теми (8-10 термінів).
2. Підготувати презентації на теми: “Масові форми виховної роботи”, “Масові форми роботи в історії соціального виховання”, “Сучасні масові заходи для дітей та молоді” (одну за вибором).
3. Підготувати рецензію статті: Малоока Л. В. Організація масових свят (див. рекомендовану літературу).

Контрольні питання:

1. Що таке “Форма виховної роботи”?
2. Які професійні якості студента набуваються в процесі організації ним масових заходів? Які якості формуються і розвиваються у вихованців?
3. Через які масові форми здійснювалось виховання у стародавніх слов'ян, українців, в історії інших народів і зарубіжних держав?
4. Розкрити класифікацію форм виховної роботи. Які форми соціально-виховної роботи вважаються масовими?
5. В чому полягають переваги масових форм виховної роботи?
6. Від чого залежить ефективність масових заходів?

Література:

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи: Монографія. <https://core.ac.uk/download/pdf/19667907.pdf>

2. Бех І. Д. та ін. Основні орієнтири виховання учнів 1-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Програма. Тернопіль, Навчальна книга – Богдан, 2008.
3. Білозуб Л. М. Основи сценарної роботи соціального педагога: навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Соціальна педагогіка». Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 121 с.
4. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика. Навчальний посібник/ За ред. проф. С. О. Сисоевої. К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 134 с.
5. Дюнченко Н. П. Мистецтво гри (теорія і практика ігрової діяльності в умовах дозвілля). К., 1999.
6. Зайцев В. П. Режисюра естради та масових видовищ. К.: Дакор, 2003.
<https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/23858/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%20%D0%9E%D0%A0%D0%A1%D0%A5%D0%9C%D0%97.pdf>
7. Кравченко О. О. Освітньо-просвітницька діяльність Пролеткульту України у структурі суспільно-історичних змін (1917–1932 рр.
<https://nauka.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kravchenko-avtoreferat.pdf>
8. Максимюк С. П. Педагогіка. К., 2005.
9. Малоока Л. В. Організація масових свят.
file:///D:/Downloads/Organization_of_Mass_Celebrations.pdf
10. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка //Методика планування діяльності соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі.
<https://westudents.com.ua/glavy/50965-metodika-planuvannya-diyalnost-sotsalnogo-pedagoga-v-zagalnoosvtnomu-navchalnomu-zaklad.html>
11. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. З історії масової практики соціалізації народів світу.
<https://westudents.com.ua/glavy/50941-111-z-stor-masovo-praktiki-sotsalzats-narodv-svtu.html>
12. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Із історії вітчизняної масової практики виховання.
<https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-1-10-iz-istori%D1%97-vitchiznyano%D1%97-masovo%D1%97-praktiki-vixovannya/>
13. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Стратегія зовнішньої соціально-педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу.
<https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-strategiya-zovnishno%D1%97-socialno-pedagogichno%D1%97-diyalnosti-zagalnoosvitnogo-navchalnogo-zakladu/>

14. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах: Підручник. К.: Кондор, 2005. 408 с.

Практичне заняття 2

Тема 2. Планування організації та проведення масових форм соціально-виховної роботи

МЕТА: ознайомлення здобувачів вищої освіти із особливостями організації і проведення масового виховного заходу в мирних умовах та умовах воєнного стану.

ПЛАН

1. Методика організації і проведення масового виховного заходу.
2. Команда фахівців. Оргкомітет організації масового заходу. Гарантія збереження життя та здоров'я учасників масової форми роботи. Правила техніки безпеки.
3. Організації-партнери.
4. Проведення масових заходів в умовах воєнного стану.

Питання для самостійної роботи:

1. Вікові особливості вихованців в організації та проведенні масових форм роботи з дітьми та молоддю. Урахування потреб та вимог цільової групи, учасників, глядачів.
2. Визначення організаційно-методичних умов масових форм роботи з дітьми та молоддю. Критерії успішності масової форми роботи.

Завдання для практичної роботи:

1. Розробити перелік локацій (6-7) для проведення масових форм роботи з дітьми та молоддю (заповнити таблицю).

Цільова група	Види масових форм	Локації

2. Розробити пам'ятку по забезпеченню збереження життя та здоров'я учасників масової форми роботи (робота в командах).

Контрольні питання:

1. Що таке “Масовий виховний захід?”
2. Навести приклади масових виховних заходів.
3. Які основні етапи в організації масового виховного заходу ви знаєте?
4. Які основні етапи проведення масового виховного заходу?
5. В чому полягають особливості проведення масових заходів в умовах воєнного стану?
6. Які фактори треба враховувати при розробці правил безпеки при проведенні масового виховного заходу?

Література:

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи: Монографія. <https://core.ac.uk/download/pdf/19667907.pdf>
2. Бех І. Д. та ін. Основні орієнтири виховання учнів 1-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Програма. Тернопіль, Навчальна книга – Богдан, 2008.
3. Білозуб Л. М. Основи сценарної роботи соціального педагога: навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Соціальна педагогіка». Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 121 с.
4. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика. Навчальний посібник/ За ред. проф. С. О. Сисоевої. К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 134 с.
5. Дюнченко Н. П. Мистецтво гри (теорія і практика ігрової діяльності в умовах дозвілля).К., 1999.
6. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ. К.:Дакор, 2003. <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/23858/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%202%20%D0%9E%D0%A0%D0%A1%D0%A5%D0%9C%D0%97.pdf>
7. Кравченко О. О. Освітньо-просвітницька діяльність Пролеткульту України у структурі суспільно-історичних змін (1917–1932 рр. <https://nauka.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kravchenko-avtoreferat.pdf>
8. Максимюк С. П. Педагогіка. К., 2005.
9. Малоока Л. В. Організація масових свят. file:///D:/Downloads/Organization_of_Mass_Celebrations.pdf

- 10.Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка //Методика планування діяльності соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі. <https://westudents.com.ua/glavy/50965-metodika-planuvannya-dyalnost-sotsalnogo-pedagoga-v-zagalnoosvtnomu-navchalnomu-zaklad.html>
- 11.Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. З історії масової практики соціалізації народів світу. <https://westudents.com.ua/glavy/50941-111-z-stor-masovo-praktiki-sotsalzats-narodv-svtu.html>
- 12.Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Із історії вітчизняної масової практики виховання. <https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-1-10-iz-istori%D1%97-vitchiznyano%D1%97-masovo%D1%97-praktiki-vixovannya/>
- 13.Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Стратегія зовнішньої соціально-педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу. <https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-strategiya-zovnishno%D1%97-socialno-pedagogichno%D1%97-diyalnosti-zagalnoosvitnogo-navchalnogo-zakladu/>
- 14.Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах: Підручник. К.: Кондор, 2005. 408 с.

Практичне заняття 3

Тема 3. Масові форми соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю в умовах середовища територіальної громади

МЕТА: ознайомити здобувачів вищої освіти із соціально-виховними можливостями територіальної громади, інноваційними масовими формами дозвілєвої діяльності молоді в умовах територіальної громади.

ПЛАН

1. Територіальна громада як різновид соціального середовища та її роль в організації виховної роботи з дітьми та молоддю.
2. Інноваційні масові форми дозвілєвої діяльності молоді в умовах територіальної громади.

Теми рефератів (презентацій):

1. Використання соціокультурних об'єктів для організації масових форм роботи з дітьми та молоддю.
2. Переваги відкритого середовища вулиці, міста для проведення масових форм роботи.

3. Мітингові форми роботи: мітинг, демонстрація, маніфестація, вулична хода.

Питання для самостійної роботи:

1. Форми масової роботи в умовах парків, площ.
2. Благодійні акції та аукціони.

Завдання для практичної роботи:

1. Розробити сценарій флеш-мобу для проведення в умовах територіальної громади (захист творчих проєктів).

Контрольні питання:

1. Що таке громада?
2. Які підходи у визначенні громади ви знаєте?
3. На думку англійських учених, що таке життєдатна громада?
4. Які функції громади як різновиду соціального середовища ви знаєте?
5. Яка роль соціального паспорту громади в організації масових форм роботи з дітьми та молоддю?
6. Що означає інституційний підхід в організації соціально-педагогічної роботи в громаді?
7. В чому полягають особливості організації соціально-педагогічної роботи в громаді на сучасному етапі?
8. Що таке соціально-культурна анімація в громаді? Які функції вона виконує?
9. Які традиційні та інноваційні масові форми дозвілєвої діяльності молоді в умовах територіальної громади ви знаєте?

Література:

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи: Монографія.
https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/2562/2/O_Bezpalko_monograph_IL.pdf
2. Болдовський В. В., Шустка В. М. «Квест – це дуже просто». Методичний посібник по створенню квестів. Канів: 2018. 44 с.
3. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Дозвілєзнавство. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 208 с.
4. Відкриття молодіжного простору. Комарівський БК.
<https://komarivska.gromada.org.ua/news/1580293607/>

5. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах навч. посіб. / Л. Манчуленко. Чернівці Чернівецький нац. ун-т, 2012. 240 с.
6. Методичні рекомендації по визначенню новітніх форм організації дозвілля та їх застосування в роботі :
<http://kluby.if.ua/blog/view/metodichni-rekomendatsiyi-po-viznachenniu-novitnikh-form-organizatsiyi-dozvillia-ta-yikh-zastosuvannia-v-roboti>
7. «Молодіжний простір» Прогресівського СБК - рулить! <https://kiptivskagromada.gov.ua/news/1593522517/>
8. Організація культурно-дозвілєвої діяльності молоді. /Укл. О.С. Гайдук.
https://zakfolkcenter.info/wpcontent/uploads/organizaziya_dozvillya_molodi.pdf
9. Посібник «Молодіжні простори в бібліотеках».
<https://www.prostir.ua/?library=posibnyk-molodizhni-prostory-v-bibliotekah>
10. Сокол І. М. Квест як сучасна інноваційна технологія навчання. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 7 (50), 2013.
11. Ухач Л. І. Культурно-дозвілєва діяльність. Навчально-методичний посібник. Ч. І. Ужгород: 2007. 92 с.
12. У Чернігові відкрився молодіжний простір Aware Zone .
<https://www.0462.ua/news/3554265/u-cernigovi-vidkrivsa-molodiznij-prostir-aware-zone-fotoreportaz>

Практичне заняття 4

Тема 4. Театралізовані й концертні масові форми соціально-виховної роботи

МЕТА: формування уявлень здобувачів вищої освіти про театралізовані й концертні форми виховної роботи, їх специфіку і переваги, особливості проведення на сучасному етапі.

ПЛАН

1. Особливості й тенденції сучасного розвитку театралізованих заходів.
2. Поняття про жанри драматургії театралізованих масових дійств.
3. Театралізований тематичний вечір та його різновиди.
4. Особливості сценарію і організація проведення різних за жанрами театралізованих дійств.

5. Тематичний день-свято як комплексна масова форма роботи.

Теми рефератів (презентацій):

1. Ярмарок в системі соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
2. Фестиваль в системі соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
3. Дискотека, виставка в системі соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
4. Концерт в системі соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.

Питання для самостійної роботи:

1. Методика підготовки та проведення тематичних свят, конкурсів, концертів.
2. Переваги свята як масової форми роботи.

Завдання для практичної роботи:

1. Розробити орієнтовну тематику свят на навчальний рік (для дошкільнят, учнів молодших класів, учнів старших класів, загальношкільних – одна цільова група за вибором).
2. Скласти сценарій вечора-розповіді або вечора-портрету (за вибором).

Контрольні питання:

1. Дайте визначення поняття «жанр театралізованого дійства».
2. Розкрийте особливості сценарію, організації й проведення різних за жанрами театралізованих дійств.
3. Виявіть спільні й відмінні риси вечора-портрету, вечора-розповіді, вечора-ритуалу, вечора-репортажу.
4. Виділіть особливості сценарію театралізованого концерту.
5. Назвіть основні вимоги до концертного номера.
6. Висвітліть найголовніші жанрові різновиди сценаріїв масових театралізованих видовищ.

Література:

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи: Монографія. <https://core.ac.uk/download/pdf/19667907.pdf>

2. Бех І. Д. та ін. Основні орієнтири виховання учнів 1-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Програма. Тернопіль, Навчальна книга. Богдан, 2008.
3. Білозуб Л. М. Основи сценарної роботи соціального педагога: навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Соціальна педагогіка». Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 121 с.
4. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика. Навчальний посібник/ За ред. проф. С. О. Сисоєвої. К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 134 с.
5. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ. К.:Дакор, 2003.
<https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/23858/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%20%D0%9E%D0%A0%D0%A1%D0%A5%D0%9C%D0%97.pdf>
6. Максимюк С.П. Педагогіка. К., 2005.
7. Малоока Л. В. Витоки сучасного масового свята в Україні.
<https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/13428/Malooka.pdf?sequence=1>
8. Малоока Л. В. Організація масових свят.
file:///D:/Downloads/Organization_of_Mass_Celebrations.pdf
9. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка //Методика планування діяльності соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі. <https://westudents.com.ua/glavy/50965-metodika-planuvannya-diyalnost-sotsalnogo-pedagoga-v-zagalnoosvitnomu-navchalnomu-zaklad.html>
- 10.Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Стратегія зовнішньої соціально-педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу. <https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-strategiya-zovnishno%D1%97-socialno-pedagogichno%D1%97-diyalnosti-zagalnoosvitnogo-navchalnogo-zakladu/>
- 11.Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах: Підручник. К.: Кондор, 2005. 408 с.

Практичне заняття 5

Тема 5. Ігрові масові форми соціально-виховної та соціально-педагогічної роботи

МЕТА: ознайомлення здобувачів вищої освіти із соціально-виховними та соціально-педагогічними можливостями ігрових технік, особливостями

використання масових ігор у соціально-виховній роботі.

ПЛАН

1. Ігрова культура давніх слов'ян та українців.
2. Гра як вид діяльності. Класифікація ігор.
3. Сутність та специфіка гри у соціально-педагогічній роботі.
4. Ігротерапія у соціально-педагогічній роботі.
5. Особливості організації ігрових технік в умовах вуличної соціальної роботи.
6. Методика використання масових ігор у соціально-виховній роботі.

Теми рефератів (презентацій):

1. Історія виникнення гри.
2. Народні масові ігри слов'ян і українців, їх значення.
3. Методика використання масових ігор у соціально-виховній роботі.

Питання для самостійної роботи:

1. Специфіка організації вуличної ігрової діяльності, критерії її ефективності, вимоги до соціального педагога-ігротехніка.
2. Використання українських масових народних ігор у соціально-виховній роботі.

Завдання для практичної роботи:

1. Розробити картотеку “Ігри мого дитинства” (використання відомих масових вуличних ігор в практиці соціально-виховної роботи). Визначити виховний потенціал ігор.
2. Створити авторську картотеку масових ігор для використання у соціально-педагогічній/соціально-виховній роботі.

Контрольні питання:

1. Що таке “гра”, які класифікації ігор ви знаєте?
2. Яку роль відіграє гра в житті дитини?
3. Як розуміти думку Д. Єльконіна про те, що усі типи діяльності дитини дошкільного віку, крім самообслуговування, носять моделюючий характер?

4. Яку роль відігравала ігрова діяльність у наших предків?
5. Який виховний потенціал ігрової діяльності?
6. Дати характеристику класифікацій ігор, що доцільно використовувати в соціально-педагогічній роботі.
7. В чому полягає специфіка використання ігрової діяльності у соціально-виховній роботі?
8. В чому полягають особливості організації ігрових технік в умовах вуличної соціальної роботи?
9. В чому особливості ігротерапії у соціально-педагогічній роботі?

Література:

1. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) /А. Й. Капська, О. В. Безпалько, Р. Х. Вайнола. Загальна ред.:А. Й. Капської К.: Наук. світ, 2002. 164 с.
2. Вайнола Р. Х. Особливості використання ігрових технік в соціальній вуличній роботі. Методичні рекомендації для соціальних педагогів. К., 2001.
3. Вінтоняк І. З практики проведення спортивно-фольклорного свята “Козацькізабави.[https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/202103/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84_IV_20.05.2020%20\(2\).PDF#page=62](https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/202103/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%84_IV_20.05.2020%20(2).PDF#page=62)
4. Завацька Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога. К.: Видавничий Дім “Слово”, 2008. 240 с.
5. Зайцевська Т. Ю. Вулична робота з дітьми вулиці // Соціальна робота: теорія, досвід, перспективи: Матеріали доповідей та повідомлень Міжнародної науково-практичної конференції/ за ред. І. В. Козубовської, І. І. Міговича. Ужгород, 1999. Ч.1. С. 262-267.
6. Карасевич С. А., Карасевич М. П. Рухливі ігри та ігрові вправи: навчальний посібник. <https://naurok.com.ua/navchalniy-posibnik-ruhlivi-igri-ta-igrovi-vpravi-184946.html>
7. Літвін К. О. Ігротерапія в соціально-педагогічній роботі з дітьми дошкільного віку. <https://web.znu.edu.ua/herald/issues/2011/2011-ped-2.pdf>
8. Лях Т. Л., Качуровська В. Ю. Організація дозвілля дітей студентами-волонтерами державних та неурядових організацій. <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11584/Lyakh%2cKachurovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
9. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник / Н. І. Рудкевич. Львів: Растр-7, 2021. С. 181-197. <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Rudkevych-N.-pidruchnyk.pdf>

10. Рухливі ігри. Навчальний посібник.
<https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/6535/1/%D0%9C.%20%D1%80%D1%83%D1%85%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D1%96%20%D1%96%D0%B3%D1%80%D0%B8.pdf>
11. Скалич Л. Дитяча гра – невід’ємний компонент української етнопедагогіки. https://dspu.edu.ua/native_word/wpcontent/uploads/2016/04/2013-70.pdf
12. Соціальна робота: технологічний аспект: навч. посібник/ За ред проф. А. Й. Капської. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 352 с.
13. Соціальна педагогіка. Підручник / За ред. проф. А. Й. Капської. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 468 с.
14. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія / За заг. ред. І. Д. Зверєвої. К.: Центр учбової літератури, 2008. 336 с.
<http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/sotsped.pdf>
15. Технології соціально-педагогічної роботи: Навчально-методичний посібник / Л. М. Завацька, О. Г. Платонова, О. В. Михайленко, Т. В. Янченко. Чернігів: Чернігівський державний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2005. Технології використання ігрових технік у соціальній вуличній роботі. С. 35-40.
16. Форми та методи організації дозвілля. <https://naurok.com.ua/formi-ta-metodi-organizaci-dozvillya-324082.html>

Практичне заняття 6

Тема 6. Акції, квести як масові форми соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю

МЕТА: формування уявлень здобувачів вищої освіти про традиційні та інноваційні масові форми соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю

ПЛАН

1. Акції, що застосовуються у виховній роботі з дітьми та молоддю.
2. Благодійні акції та аукціони, особливості їх проведення.
3. Техніка станційного експресу, види станційних експресів, їх тематика.
4. Квест як форма роботи. Можливості організації квесту як масової форми роботи.

Теми рефератів (презентацій):

1. З історії благодійництва, організації благодійних акцій.
2. Флешмоб як акція.

Питання для самостійної роботи:

1. Рекламно-інформаційні акції, особливості їх організації та проведення.
2. Станційний експрес: методика підготовки та проведення.

Завдання для практичної роботи:

1. Розробка та проведення квесту “Пам’ятки древнього чернігівського Валу”.
2. Розробка переліку станцій станційного експресу, завдань до нього (робота в мікрогрупах).

Контрольні питання:

1. В чому полягають переваги використання масових форм соціально-виховної роботи, на зразок акцій, квестів та ін..?
2. Особливості якого віку дітей обумовлюють ефективність використання зазначених масових форм роботи?
3. Назвати основні етапи підготовки та проведення акції, квесту.
4. Визначити головні завдання масових форм соціально-виховної роботи (акцій, квестів, станційних експресів).
5. Визначити основні проблеми при організації акцій, квестів.
6. Визначити основні завдання соціального педагога, педагога-організатора під час підготовки та проведення масових форм соціально-виховної роботи.

Література:

1. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) /А. Й. Капська, О. В. Безпалько, Р. Х. Вайнола. Загальна ред.:А. Й. Капської К.: Наук. світ, 2002. 164 с.
2. Болдовський В. В., Шустка В. М. «Квест – це дуже просто». Методичний посібник по створенню квестів. Канів: 2018. 44 с.
3. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Дозвіллезнавство. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 208 с.
4. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика. Навчальний посібник/ За ред. проф. С. О . Ссоєвої. К.: НПУ

- імені М. П. Драгоманова, 2008. Станційний експрес “Знай та захищай свої права”. Станційний експрес “Діти мають права”. С.131-133.
5. Завацька Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога. К.: Видавничий Дім “Слово”, 2008. 240 с.
 6. Зіміна М. В. Організація доброчинних акцій в південноукраїнських землях в др.. пол.. ХІХ-на поч.. ХХ ст.. (за матеріалами Державного архіву Миколаївської області). https://repository.mdu.in.ua/jspui/bitstream/123456789/54/3/Aktualni_problem_y_XIV_2012.pdf#page=397
 7. Лях Т. Л., Качуровська В. Ю. Організація дозвілля дітей студентами-волонтерами державних та неурядових організацій. <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11584/Lyakh%2cKachurovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
 8. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах. Навч. посіб. / Л. Манчуленко. Чернівці, Чернівецький нац. ун-т, 2012. 240 с.
 9. Перепьолкіна К., Сосюра М. Методичні рекомендації з підготовки та проведення профілактичного квесту. https://afew.org.ua/wp-content/uploads/2020/11/Metodichka-kvest_Blago.pdf
 10. Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник / Н. І. Рудкевич. Львів: Растр-7, 2021. С. 181-197. <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Rudkevych-N.-pidruchnyk.pdf>
 11. Савочка А. М. Товариства допомоги нужденним учням Таврійської губернії (друга пол.. ХІХ-поч. ХХ ст..). <http://litopys.chdu.edu.ua/article/view/61615>
 12. Сичова В. В., Полонець Т. С. Благодійна діяльність як основа соціальної роботи. <https://periodicals.karazin.ua/socioprostir/article/view/15722>
 13. Сміх С. Благодійність як прояв соціальної активності українця-патріота (огляд конкурсної роботи). <https://ksptsr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/71/2018/03/Тези-доповідей-1.pdf>
 14. Соціальна педагогіка. Підручник / За ред. проф. А. Й. Капської. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 468 с.
 15. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія / За заг. ред. І. Д. Зверєвої. К.: Центр учбової літератури, 2008. 336 с. <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/sotsped.pdf>
 16. Соціальна робота: технологічний аспект: навч. посібник/ За ред проф. А. Й. Капської. К.: Центр навчальної літератури, 2004. 352 с.

17. Технології соціально-педагогічної роботи: Навчально-методичний посібник / Л. М. Завацька, О. Г. Платонова, О. В. Михайленко, Т. В. Янченко. Чернігів: Чернігівський державний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка, 2005.
18. Троценко О. В. Інформаційні акції та кампанії в роботі недержавних організацій.
<http://studscientist.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/viewFile/2/2>
19. Форми та методи організації дозвілля. <https://naurok.com.ua/formi-ta-metodi-organizaci-dozvillya-324082.html>

Практичне заняття 7

Тема 7. Масові форми роботи в соціально-виховному середовищі середнього загальноосвітнього закладу

МЕТА: ознайомити здобувачів вищої освіти із методикою організації і проведення масових форм виховної роботи в умовах середнього загальноосвітнього закладу

ПЛАН

1. Масові форми роботи в контексті концепції шкільної соціально-виховної/соціально-педагогічної діяльності.
2. Алгоритм проведення масового заходу.
3. Критерії результативності масового заходу.
4. Методика організації окремих масових форм виховної роботи.
5. Залучення соціального педагога середнього загальноосвітнього навчального закладу до організації масових форм виховної діяльності.

Теми рефератів (презентацій):

1. Масові форми соціально-виховної роботи у середньому загальноосвітньому закладі.
2. Проведення у середньому загальноосвітньому закладі Тематичного Дня-свята.

Питання для самостійної роботи:

1. Нормативно-правове забезпечення організації виховної роботи у середньому загальноосвітньому навчальному закладі.

2. Масові форми соціально-виховної роботи, що забезпечують реалізацію основних напрямків виховання (громадянського, розумового, трудового, морально-естетичного, фізичного, правового та ін.).

Завдання для практичної роботи:

1. Розробити сценарій проведення у середньому загальноосвітньому закладі Тематичного тижня.
2. Розробити сценарій проведення у середньому загальноосвітньому закладі Тематичного Дня-свята.
3. Розробити сценарій проведення у середньому загальноосвітньому закладі масового заходу за власним вибором.

Контрольні питання:

1. Які масові форми соціально-виховної діяльності за видами (напрямами діяльності) ви знаєте?
2. Які масові форми роботи за часом проведення вам відомі?
3. За суб'єктом організації масові форми можуть бути...?
4. Які масові форми роботи в школі за соціально-педагогічним змістом, віком школярів, ступенем локалізації ви можете назвати?
5. Навести приклади загальнокласових, загальношкільних масових заходів.
6. Визначити основні завдання соціального педагога, педагога-організатора під час підготовки та проведення масових форм соціально-виховної роботи у середньому загальноосвітньому закладі.
7. В чому полягає алгоритм проведення масового шкільного заходу?
8. Які вам відомі критерії результативності виховного заходу?

Література:

1. Кондрашова, Л. В., Лаврентьєва, О. О., Зеленкова, Н. І. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л. В. Кондрашова, О. О. Лаврентьєва, Н. І. Зеленкова. Кривий Ріг : КДПУ, 2008 187 с.
2. Малько А. Соціальна педагогіка в школі: культурологічний аспект // Рідна школа. 2001. № 3.
3. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Стратегія зовнішньої соціально-педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального

закладу. <https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-strategiya-zovnishno%D1%97-socialno-pedagogichno%D1%97-diyalnosti-zagalnoosvitnogo-navchalnogo-zakladu/>

4. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Методика планування діяльності соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі. <https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-metodika-planuvannya-diyalnosti-socialnogo-pedagoga-v-zagalnoosvitnomu-navchalnomu-zakladi/>
5. Пальчевський С. С. Робота соціального педагога в загальноосвітніх навчальних закладах. <https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-2-4-robota-socialnogo-pedagoga-v-zagalnoosvitnix-navchalnix-zakladax/>

Практичне заняття 8

Тема 8. Масові форми роботи з дітьми та молоддю в таборах оздоровлення та відпочинку

МЕТА: ознайомити здобувачів вищої освіти із методикою організації і проведення масових форм виховної роботи в умовах таборів оздоровлення та відпочинку

ПЛАН

1. Нормативно-правові засади роботи закладів оздоровлення та відпочинку.
2. Мета та основні функції закладів оздоровлення та відпочинку.
3. Організаційно-правові засади діяльності дитячого закладу. Прийом дітей до дитячого закладу оздоровлення та відпочинку.
4. Особливості соціально-виховної роботи в умовах закладів оздоровлення та відпочинку.

Теми рефератів (презентацій):

1. Таборова зміна як надзвичайно концентрований за змістом та виховною ефективністю період діяльності дитячого чи юнацького тимчасового колективу.
2. Основні принципи та органи самоврядування в діяльності дитячих та юнацьких колективів в умовах дитячого табору оздоровлення і відпочинку.
3. Методика проведення найбільш типових табірних Днів.

Питання для самостійної роботи:

1. Переваги роботи закладів оздоровлення та відпочинку у вирішенні проблем соціально-виховної роботи.
2. Робота педагога-вихователя як організатора діяльності дитячих та юнацьких колективів в канікулярних умовах.
3. Система доручень в умовах тимчасового літнього табору оздоровлення і відпочинку.

Завдання для практичної роботи:

1. Скласти план роботи загону на літню зміну (вік дітей – за вибором – діти 4-6 років (із врахування їх специфіки перебування у таборі); молодші школярі; підлітки 11-14 років; старшокласники).
2. Підібрати систему ігор для роботи з дітьми в умовах літнього дитячого табору оздоровлення і відпочинку (вік дітей – за вибором, як в практ. завд. 1).
3. Змодельуйте колективну творчу справу для дітей молодшого або підліткового віку (за вибором) в умовах дитячого табору оздоровлення і відпочинку.

Контрольні питання:

1. Як здійснюється нормативно-правове регулювання діяльності закладів оздоровлення і відпочинку для дітей?
2. Що таке дитячий табір оздоровлення і відпочинку?
3. Якого віку діти можуть перебувати у дитячому таборі оздоровлення і відпочинку?
4. На підставі яких документів здійснюється прийом дітей у табір?
5. Які різновиди дитячих оздоровчих закладів існують? Чим вони відрізняються?
6. В чому полягає робота педагога-вихователя як організатора діяльності дитячих та юнацьких колективів в канікулярних умовах; діяльність соціального педагога?
7. Які етапи таборової зміни ви знаєте?
8. Як організована спортивно-оздоровча робота в умовах дитячого літнього табору оздоровлення і відпочинку?

9. Який зміст найбільш поширених доручень дітей в умовах табору оздоровлення та відпочинку?
10. Які найбільш типові табірні Дні (Свята) ви знаєте?
11. Як організована народознавча, патріотична та пошуково-краєзнавча робота в умовах літнього табору оздоровлення і відпочинку?

Література:

1. Бех І. Д. та ін. Основні орієнтири виховання учнів 1-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Програма. Тернопіль, Навчальна книга – Богдан, 2008.
2. Білозуб Л. М. Основи сценарної роботи соціального педагога: навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Соціальна педагогіка». Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 121 с.
3. Болдовський В. В., Шустка В. М. «Квест – це дуже просто». Методичний посібник по створенню квестів. Канів: 2018. 44 с.
4. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Дозвіллезнавство. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 208 с.
5. Вайнола Р. Х. Проблеми професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів до роботи в закладах оздоровлення та відпочинку. <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11572/Vainola.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
6. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика. Навчальний посібник/ За ред. проф. С. О. Сисоєвої К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 134 с.
7. Дюнченко Н. П. Мистецтво гри (теорія і практика ігрової діяльності в умовах дозвілля). К., 1999.
8. Завацька Л. М. Технології професійної діяльності соціального педагога. К.: Видавничий Дім “Слово”, 2008. 240 с.
9. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ. К.: Дакор, 2003. <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/23858/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%20%D0%9E%D0%A0%D0%A1%D0%A5%D0%9C%D0%97.pdf>
10. Закон України “Про оздоровлення та відпочинок дітей”. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-17#Text>
11. Капська А. Й., Мільчевська Г. С. Фізична самореалізація старшого підлітка в умовах дитячого оздоровчого табору. <https://web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/FViS-2012-2/065-73.pdf>
12. Карасевич С. А., Карасевич М. П. Рухливі ігри та ігрові вправи: навчальний

- посібник. <https://naurok.com.ua/navchalniy-posibnik-ruhlivi-igri-ta-igrovi-vpravi-184946.html>
- 13.Максимюк С.П. Педагогіка. К., 2005.
- 14.Малоока Л. В. Організація масових свят.
file:///D:/Downloads/Organization_of_Mass_Celebrations.pdf
- 15.Мільчевська Г. Петухова К. Організація соціально-виховної роботи з підлітками в дитячому закладі оздоровлення та відпочинку.
http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/9944/1/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D0%BA%D0%B0_21%20%283%29-27-33.pdf
- 16.Літо. Табір. Вожатий: практ.-зорієнтован. навч.-метод. посібн. / авт.-упор. Т. А. Нечипоренко. Вид. 4-е. Вінниця: Спадщина, 2009. 128 с.
- 17.Постанова КМУ від від 28 квітня 2009 р. N 422 “Про затвердження Типового положення про дитячий заклад оздоровлення та відпочинку”
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/422-2009-п#Text>
- 18.Пундик Л. Є. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до виховної діяльності в умовах оздоровчого табору.
<http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/37793/100310440.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- 19.Рудкевич Н. І. Методика соціально-педагогічної роботи: навчально-методичний посібник / Н. І. Рудкевич. Львів: Растр-7, 2021. С. 181-197.
<https://pedcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/Rudkevych-N.-pidruchnyk.pdf>
- 20.Рухливі ігри. Навчальний посібник.
<https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/6535/1/%D0%9C.%20%D1%80%D1%83%D1%85%D0%BB%D0%B8%D0%B2%D1%96%20%D1%96%D0%B3%D1%80%D0%B8.pdf>
- 21.Тематична зміна у дитячому закладі оздоровлення та відпочинку: [метод. посіб.] / О. В. Биковська, Р. Х. Вайнола, Ж. В. Петрочко; за заг. ред. Ж. В. Петрочко. К., 2010. 324 с.

Практичне заняття 9.

Тема 9. Масові форми інформаційно-просвітницької роботи

МЕТА: ознайомити здобувачів вищої освіти із методикою організації і проведення масових форм інформаційно-просвітницької роботи

ПЛАН

1. Просвітництво та інформування в системі соціально-виховної роботи.
2. Лекторії, їх види. Відеолекторії.
3. Рекламно-інформаційні акції.
4. Стендове інформування.

Теми рефератів (презентацій):

1. Рекламно-інформаційні акції як масова форма інформаційно-просвітницької роботи.

Питання для самостійної роботи:

1. Лекторії в соціально-виховній роботі з молодими батьками.
2. Стендове інформування у соціально-виховній роботі: переваги та недоліки.

Завдання для практичної роботи:

1. Підготувати матеріали для проведення відеолекторію “Проблема насильства в сім’ї”, “Проблема булінгу у школі”, “Підготовка молоді до сімейного життя”, “МИ – за здоровий спосіб життя”, “Техніка безпеки під час воєнного стану для учнів і батьків” (за вибором студента). Або матеріали до авторського відеолекторію (тему обирає студент).
2. Скласти перелік назв (10) рекламно-інформаційних акцій для дітей та молоді різних вікових груп.

Контрольні питання:

1. Яку роль відіграють просвітництво та інформування в системі соціально-виховної роботи?
2. Що таке лекторії?
3. Які види лекторіїв ви знаєте?
4. Яка відмінність лекції від лекторію?
5. Яку роль у соціально-виховній роботі відіграє відеолекторії?
6. На які теми доцільно проводити рекламно-інформаційні акції для дітей та молоді в умовах різних локацій?

Література:

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи: Монографія. <https://core.ac.uk/download/pdf/19667907.pdf>

2. Бех І. Д. та ін. Основні орієнтири виховання учнів 1-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Програма. Тернопіль, Навчальна книга. Богдан, 2008.
3. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика. Навчальний посібник/ За ред. проф. С. О. Сисоєвої К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 134 с.
4. Максимюк С.П. Педагогіка. К., 2005.
5. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л. В. Кондрашова, О. О. Лаврентьєва, Н. І. Зеленкова. Кривий Ріг, 2008. 105 с.
6. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка //Методика планування діяльності соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі. <https://westudents.com.ua/glavy/50965-metodika-planuvannya-diyalnost-sotsalnogo-pedagoga-v-zagalnoosvtnomu-navchalnomu-zaklad.html>
7. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Стратегія зовнішньої соціально-педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу. <https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-strategiya-zovnishno%D1%97-socialno-pedagogichno%D1%97-diyalnosti-zagalnoosvitnogo-navchalnogo-zakladu/>
8. Сорока Г.І. Організація виховної роботи : планування, аналіз, методичне забезпечення. Х.: Вид. група «Основа». 2005. 128 с.
9. Фіцула М.М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. К.: Видавничий центр „Академія”, 2001.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ФОРМАМИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Кількість	Бали	Загальна кількість балів
Робота на лекційному занятті	8	1	8
Робота на практичному занятті: Усне опитування на практичному занятті (виступ, реферат, презентація, есе, доповнення)	9	4	36
Активність на практичних заняттях	1	4	4
Виконання різних видів самостійної роботи та	9	3	27

практичних завдань			
МКР (підсумковий тест)	1	25	25
Всього			100

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Навчальною програмою з навчальної дисципліни «Масові форми роботи з дітьми та молоддю» передбачено: усне опитування, контроль за виконанням завдань для самостійної, практичної роботи, контроль за виконання практичного творчого завдання (розробка соціальної реклами), підсумковий тест. Оцінюють навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за допомогою таких видів контролю: оцінка за участь у практичному занятті (усний виступ, доповнення, запитання, рецензія відповіді); оцінка за виконання завдань самостійної, практичної роботи; оцінка за виконання творчого завдання, оцінка за виконання завдань тестового контролю, залік.

На загальний рейтинг успішності студентів впливають такі чинники:

навчально-пізнавальна діяльність – під час лекційних та практичних занять (виступи з доповідями, есе, рефератами, рецензіями статей; доповнення, рецензія відповідей студентів; розв’язання практичних завдань; участь у дискусіях, запитання тощо);

самостійна, практична робота (вивчення та конспектування теоретичного матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання; виконання самостійних, практичних творчих завдань, підсумкового тесту).

Критеріями оцінювання результатів навчально-пізнавальної діяльності студентів є загальні положення, які необхідно враховувати під час виставлення тієї чи іншої оцінки, а нормами оцінювання є показники, на які опиратиметься викладач, виставляючи оцінку студентові. Критеріями оцінювання можуть бути:

- характер засвоєння вже відомих знань (рівень усвідомлення, міцність запам’ятовування, обсяг, повнота і точність знань; якість виявлених студентами знань (логіка мислення, аргументація, послідовність і самостійність викладу, культура мовлення);

- ступінь оволодіння вже відомими способами діяльності, умінням і навичками застосування засвоєних знань на практиці; рівень оволодіння досвідом творчої діяльності; якість виконання роботи (ретельність, акуратність і коректність у використанні наукових даних, академічна доброчесність, темп виконання, зовнішнє оформлення).

За умов чотирибальної системи оцінювання навчально-пізнавальної діяльності студентів (знань, умінь та навичок) за національною шкалою:

оцінку «відмінно» заслуговує здобувач вищої освіти, який виявив глибокі, систематичні і всебічні знання навчально-програмового матеріалу, здатність самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною і допоміжною літературою, що рекомендована програмою дисципліни. Зазвичай, оцінку «відмінно» виставляють студентам, які засвоїли взаємозв'язок між головними поняттями дисципліни й їхнє значення для набутої професії, а також виявили творчі здібності в розумінні і використанні навчально-програмового матеріалу;

оцінку «добре» виставляють здобувачу вищої освіти, який засвоїв навчально-програмовий матеріал у повному обсязі, успішно виконує передбачені програмою завдання, опрацював основну літературу, рекомендовану програмою. Оцінку «добре», як правило, отримують студенти, які засвідчили систематичний характер знань із дисципліни і здатні самостійно поповнювати їх та оновлювати в процесі подальшого навчання і професійної діяльності;

оцінки «задовільно» заслуговують здобувачі вищої освіти, які виявили знання основного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, здатні виконувати завдання, передбачені навчальною програмою, ознайомлені з основною літературою. Зазвичай, оцінку «задовільно» виставляють студентам, які припустилися помилок у відповіді на запитання і при виконанні навчальних завдань, але продемонстрували спроможність їх усунути;

оцінки «незадовільно» ставлять здобувачам вищої освіти, які припустилися принципових помилок у виконанні передбачених програмою навчальних завдань, тобто тим, які не спроможні продовжити навчання чи приступити до професійної діяльності після здобуття вищої освіти без додаткових занять із відповідної навчальної дисципліни. Підсумкову оцінку формують із оцінок за всі види навчальної діяльності студента протягом семестру згідно зі структурою залікового кредиту.

Внесок кожного з видів навчальної діяльності студента визначають у відсотках на підставі 100-бальної системи оцінювання.

Критерії оцінювання результатів навчання

Робота на практичному занятті

а) усна відповідь на практичному занятті
(доповнення, запитання, рецензія відповіді)	до 4 балів
б) самостійна, практична робота	до 3 балів
в) активність на практичному занятті	1/до 4 балів

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
0-100 A	відмінно	зараховано
83-89 B	добре	
75-82 C		
68-74 D	задовільно	
60-67 E		
35-59 FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34 FF	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю

1. Форми виховної роботи та їх класифікація, функції.
2. Специфіка та переваги масових форм роботи.
3. Масові форми роботи як засіб згуртування дітей та молоді.
4. Масові форми роботи в історії соціального виховання.
5. Масові форми роботи в історії соціального виховання давніх слов'ян і українців.
6. Масові форми роботи в історії соціального виховання народів світу.
7. Особливості масових видовищ. Можливість використання різних локацій. Локації масових форм роботи: майданчики, сцени, стадіони, зали та ін., їх характеристика.
8. Методика організації і проведення масового виховного заходу.
9. Команда фахівців у підготовці масового заходу соціально-виховної роботи. Оргкомітет організації масового заходу. Гарантія збереження життя та здоров'я учасників масової форми роботи. Правила техніки безпеки.
10. Організації-партнери в організації масових заходів з дітьми та молоддю.
11. Проведення масових заходів в умовах воєнного стану.

12. Врахування вікових особливостей вихованців в організації та проведенні масових форм роботи з дітьми та молоддю.
13. Врахування потреб та вимог цільової групи, учасників, глядачів.
14. Визначення організаційно-методичних умов масових форм роботи з дітьми та молоддю.
15. Критерії успішності масової форми роботи.
16. Територіальна громада як різновид соціального середовища та її роль в організації виховної роботи з дітьми та молоддю.
17. Інноваційні масові форми дозвілєвої діяльності молоді в умовах територіальної громади.
18. Використання соціокультурних об'єктів для організації масових форм роботи з дітьми та молоддю.
19. Переваги відкритого середовища вулиці, міста для проведення масових форм роботи.
20. Мітингові форми роботи: мітинг, демонстрація, маніфестація, вулична хода.
21. Форми масової роботи в умовах парків, площ.
22. Благодійні акції та аукціони.
23. Особливості й тенденції сучасного розвитку театралізованих заходів.
24. Флешмоби та їх роль в організації соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
25. Акції як масові форми соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
26. Станційні експреси як масові форми соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
27. Квести як масові форми соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
28. Поняття про жанри драматургії театралізованих масових дійств.
29. Театралізований тематичний вечір та його різновиди.
30. Особливості сценарію і організація проведення різних за жанрами театралізованих дійств.
31. Тематичний день-свято як комплексна масова форма роботи.
32. Ярмарок в системі соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
33. Фестиваль в системі соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
34. Дискотека, виставка в системі соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
35. Концерт в системі соціально-виховної роботи з дітьми та молоддю.
36. Методика підготовки та проведення тематичних свят, конкурсів, концертів.
37. Переваги свята як масової форми роботи.
38. Ігрові масові форми роботи з дітьми та молоддю.
39. Масова гра як засіб активізації життєвих ресурсів дітей та молоді.

40. Масові форми роботи в соціально-виховному середовищі середнього загальноосвітнього закладу.
41. Особливості соціально-виховної роботи в умовах закладів оздоровлення та відпочинку.
42. Масові форми роботи з дітьми та молоддю в оздоровчих таборах.

Рекомендована література:
Базова

1. Безпалько О. В. Організація соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю у територіальній громаді: теоретико-методичні основи: Монографія. <https://core.ac.uk/download/pdf/19667907.pdf>
2. Бех І. Д. та ін. Основні орієнтири виховання учнів 1-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів України. Програма. Тернопіль, Навчальна книга. Богдан, 2008.
3. Білозуб Л. М. Основи сценарної роботи соціального педагога: навчальний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Соціальна педагогіка». Запоріжжя: ЗНУ, 2014. 121 с.
4. Бочелюк В. Й., Бочелюк В. В. Дозвіллезнавство. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 208 с.
5. Вайнола Р. Х. Технологізація соціально-педагогічної роботи: теорія та практика. Навчальний посібник/ За ред. проф. С. О. Сисоєвої. К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2008. 134 с.
6. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери: за ред. проф. І. Д. Зверєвої. Київ, Сімферополь: Універсум, 2012. 536 с.
7. Зайцев А. П. Режисура естради і масових видовищ. К. 2006. С. 191-209.
8. Зайцев В. П. Режисура естради та масових видовищ. К.: Дакор, 2003. <https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/23858/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%20%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0%20%20%D0%9E%D0%A0%D0%A1%D0%A5%D0%9C%D0%97.pdf>
9. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання. К., 1997. 256 с.
10. Максимюк С. П. Педагогіка. К., 2005.
11. Манчуленко Л. В. Методика соціально-виховної роботи у сучасних умовах. Навч. посіб. / Л. Манчуленко. Чернівці, Чернівецький нац. ун-т, 2012. 240 с.
12. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник / Л. В. Кондрашова, О. О. Лаврентьєва, Н. І. Зеленкова. Кривий Ріг, 2008. 105 с.
13. Організація культурно-дозвілєвої діяльності молоді. /Укл. О. С. Гайдук. https://zakfolkcenter.info/wpcontent/uploads/organizaziya_dozvillya_molodi.pdf
14. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. https://pidru4niki.com/12430503/pedagogika/sotsialna_pedagogika
15. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах: Підручник. К.: Кондор, 2005. 408 с.

16. Сорока Г. І. Організація виховної роботи : планування, аналіз, методичне забезпечення. Х.: Вид. група «Основа». 2005. 128 с.
17. Сущенко Т. І. Позашкільна педагогіка / Т. І. Сущенко. К. : Освіта, 1996. 216 с.
18. Ухач Л. І. Культурно-дозвілєва діяльність. Навчально-методичний посібник. Ч. І. Ужгород: 2007. 92 с.
19. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти. К.: Видавничий центр «Академія», 2001.
20. Яременко Н.В. Дозвілєзнавство: навчальний посібник. Фастів: Поліфаст. 2007. 480 с.

Допоміжна

1. Болдовський В. В., Шустка В. М. «Квест – це дуже просто». Методичний посібник по створенню квестів. Канів: 2018. 44 с.
2. Вайнола Р. Х. Проблеми професійної підготовки майбутніх соціальних педагогів до роботи в закладах оздоровлення та відпочинку. <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11572/Vainola.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
3. Дюнченко Н.П. Мистецтво гри (теорія і практика ігрової діяльності в умовах дозвілля). К., 1999.
4. Капська А. Й., Мільчевська Г. С. Фізична самореалізація старшого підлітка в умовах дитячого оздоровчого табору. <https://web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/FViS-2012-2/065-73.pdf>
5. Кравченко О. О. Освітньо-просвітницька діяльність Пролеткульту України у структурі суспільно-історичних змін (1917–1932 рр.) <https://nauka.udpu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/09/Kravchenko-avtoreferat.pdf>
6. Літвін К. О. Ігротерапія в соціально-педагогічній роботі з дітьми дошкільного віку. <https://web.znu.edu.ua/herald/issues/2011/2011-ped-2.pdf>
7. Лях Т. Л., Качуровська В. Ю. Організація дозвілля дітей студентами-волонтерами державних та неурядових організацій. <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/11584/Lyakh%2cKachurovska.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
8. Малоока Л. В. Організація масових свят. file:///D:/Downloads/Organization_of_Mass_Celebrations.pdf
9. Методичні рекомендації по визначенню новітніх форм організації дозвілля та їх застосування в роботі : <http://kluby.if.ua/blog/view/metodichni->

rekomentatsiyi-po-viznachenniu-novitnikh-form-organizatsiyi-dozvillia-ta-yikh-zastosuvannia-v-roboti

10. Мільчевська Г., Петухова К. Організація соціально-виховної роботи з підлітками в дитячому закладі оздоровлення й відпочинку. http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/9944/1/%D0%9F%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D0%BA%D0%B0_21%20%283%29-27-33.pdf
11. Обертинська А. П. Основи теорії драми та сценарної майстерності. К.: ДАККМ, 1999. С.104-112.
12. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Із історії вітчизняної масової практики виховання. <https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-1-10-iz-istori%D1%97-vitchiznyano%D1%97-masovo%D1%97-praktiki-vihovannya/>
13. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. З історії масової практики соціалізації народів світу. <https://westudents.com.ua/glavy/50941-111-z-stor-masovo-praktiki-sotsalzats-narodv-svtu.html>
14. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка //Методика планування діяльності соціального педагога в загальноосвітньому навчальному закладі. <https://westudents.com.ua/glavy/50965-metodika-planuvannya-dyalnost-sotsalnogo-pedagoga-v-zagalnoosvtnomu-navchalnomu-zaklad.html>
15. Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка. Стратегія зовнішньої соціально-педагогічної діяльності загальноосвітнього навчального закладу. <https://subj.ukr-lit.com/socialna-pedagogika-palchevskij-s-s-strategiya-zovnishno%D1%97-socialno-pedagogichno%D1%97-diyalnosti-zagalnoosvitnogo-navchalnogo-zakladu/>
16. Пундик Л. Є. Підготовка майбутніх соціальних педагогів до виховної діяльності в умовах оздоровчого табору. <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/37793/100310440.pdf?sequence=1&>
17. Сокол І. М. Квест як сучасна інноваційна технологія навчання. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 7 (50), 2013.

Інформаційні ресурси

1. Основні позашкільні установи. <https://studfile.net/preview/5253383/page:44/>

2. У Чернігові відкрився молодіжний простір Aware Zone .
<https://www.0462.ua/news/3554265/u-chernigovi-vidkrivsa-molodiznij-prostir-aware-zone-fotoreportaz>
3. Посібник «Молодіжні простори в бібліотеках»
<https://www.prostir.ua/?library=posibnyk-molodizhni-prostory-v-bibliotekah>